

Dokument na rokovanie

B9-0063/2023

16.1.2023

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o zriadení tribunálu pre zločin agresie proti Ukrajine
(2022/3017(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Markéta Gregorová, Bronis Ropé, Ignazio Corrao,
Hannah Neumann, Anna Cavazzini, Francisco Guerreiro, Marie
Toussaint, Viola von Cramon-Taubadel, Alice Kuhnke, Jakop G. Dalunde,
Heidi Hautala, Tineke Strik**
v mene skupiny Verts/ALE

**Uznesenie Európskeho parlamentu o zriadení tribunálu pre zločin agresie proti
Ukrajine
(2022/3017(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Rusku a Ukrajine, najmä na uznesenie z 19. mája 2022 o boji proti beztrestnosti za vojnové zločiny na Ukrajine¹,
 - so zreteľom na Chartu OSN, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Dohovor Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na Rímsky štatút a jeho zmeny z Kampaly týkajúce sa trestného činu agresie,
 - so zreteľom na tlačovú správu Komisie z 30. novembra 2022, v ktorej sa uvádzajú možnosti, ako zabezpečiť, aby Rusko platilo za svoje zločiny,
 - so zreteľom na závery Európskej rady z 15. decembra 2022,
 - so zreteľom na rezolúcie Valného zhromaždenia OSN z 2. novembra 2022 s názvom Správa Medzinárodného trestného súdu a zo 14. novembra 2022 s názvom Ďalšie prostriedky nápravy a reparácie za agresiu proti Ukrajine,
 - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 3. novembra 1950 s názvom Jednotne za mier;
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v súlade s Chartou OSN a so zásadami medzinárodného práva sú všetky štáty rovnako zvrchované a vo svojich medzinárodných vzťahoch sa musia zdržať hrozby alebo použitia sily proti územnej celistvosti alebo politickej nezávislosti akéhokoľvek štátu;
- B. keďže Ruská federácia od 24. februára 2022 vedie nezákonnú, nevyprovokovanú a neoprávnenú útočnú vojnu proti Ukrajine a keďže 16. marca 2022 Medzinárodný súdny dvor nariadil Ruskej federácii, aby „okamžite zastavila vojenské operácie, ktoré začala... na území Ukrajiny“; keďže osoby zodpovedné za spáchanie zločinu agresie proti Ukrajine nesmú zostať nepotrestané;
- C. keďže vo veci Barcelona Traction Medzinárodný súdny dvor uviedol, že záväzky vyplývajúce zo zákazu aktov agresie sú záväzkami voči medzinárodnému spoločenstvu ako celku, a nie voči jednotlivým štátom;
- D. keďže 30. novembra 2022 Komisia predložila možnosti, ako zabezpečiť, aby Rusko platilo za svoje trestné činy, v ktorých konštatovala, že Rusko neakceptuje súdnu právomoc Medzinárodného trestného súdu a že zločin agresie, ktorý je zločinom

¹ Ú. v. EÚ C 479, 16.12.2022, s. 68.

páchaným najvyšším politickým a vojenským vedením, preto nemôže byť stíhaný Medzinárodným trestným súdom; keďže Komisia navrhla alternatívne možnosti, ako zabezpečiť výkon spravodlivosti, konkrétne prostredníctvom osobitného nezávislého medzinárodného súdu založeného na mnohostrannej zmluve alebo špecializovaného súdu začleneného do vnútroštátneho súdneho systému s medzinárodnými sudcami, pričom oba návrhy by potrebovali silnú podporu OSN;

- E. keďže Európska rada 15. decembra 2022 privítala a podporila ďalšie úsilie o zabezpečenie zodpovednosti za zločin agresie a vyzvala Komisiu, vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a Radu, aby v tejto práci pokračovali v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom, pričom zdôraznila, že stíhanie zločinu agresie je v záujme celého medzinárodného spoločenstva;
- F. keďže osobitný tribunál by sa zaoberal výlučne zločinom agresie proti Ukrajine, a nie vojnovými zločinmi a zločinmi proti ľudskej, ktorých sa Rusko dopustilo na Ukrajine; keďže takýto tribunál by nenahrádzal Medzinárodný trestný súd, ale ho dopĺňal; keďže existuje mnoho precedensov na zriadenie medzinárodných trestných tribunálov ad hoc; keďže Charta Medzinárodného vojenského tribunálu (Norimberská charta) z roku 1945 zahŕňala plánovanie, prípravu, začatie alebo vedenie útočnej vojny ako príklady zločinov proti mieru;
- G. keďže útočná vojna je mimoriadne nebezpečný zločin podľa medzinárodného práva, najmä v súvislosti s možným použitím všetkých druhov zbraní hromadného ničenia, ktoré majú katastrofálne následky pre svetový mier a živobytie ľudí, ako aj spôsobujú vážne a dlhodobé škody na životnom prostredí a klíme;
 - 1. čo najdôraznejšie odsudzuje útočnú vojnu Ruskej federácie proti Ukrajine, ako aj zapojenie Bieloruska do nej a žiada, aby Rusko okamžite ukončilo všetky vojenské akcie na Ukrajine a bezpodmienečne stiahlo všetky ozbrojené sily a vojenské vybavenie z celého medzinárodne uznaného územia Ukrajiny;
 - 2. vyjadruje svoju bezvýhradnú solidaritu s ukrajinským ľudom, plne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc a zdôrazňuje, že táto vojna predstavuje vážne porušenie medzinárodného práva;
 - 3. vyzýva na zriadenie osobitného tribunálu na vyšetrenie a stíhanie zločinu agresie spáchaného politickým a vojenským vedením Ruskej federácie proti Ukrajine a naliehavo vyzýva členské štáty, aby podporili zriadenie takéhoto tribunálu; domnieva sa, že EÚ musí v boji proti beztrestnosti a za mier preukázať vedúcu úlohu;
 - 4. zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú by osobitný tribunál pre zločin agresie proti Ukrajine zohrával pri domáhaní sa spravodlivosti pre ukrajinský ľud a uľahčovaní nároku na odškodnenie a procesu akéhokoľvek budúceho zmierenia, ako aj pri odrádzaní iných medzinárodných aktérov od napodobňovania nezákonnej agresie Ruska;
 - 5. vyzýva Komisiu a Radu, aby spolupracovali s podobne zmýšľajúcimi partnermi, najmä v rámci OSN, a našli právne spoľahlivý postup s cieľom zriadiť tento osobitný tribunál a vyriešiť všetky zostávajúce otázky, najmä pokiaľ ide o legitimitu takéhoto tribunálu, imunitu štátnych úradníkov a konania v neprítomnosti;

6. naliehavo vyzýva členské štáty a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby využili všetky prostriedky, ktoré majú k dispozícii, na zintenzívnenie spolupráce s Valným zhromaždením OSN a budovanie koalícií v rámci neho s cieľom dosiahnuť väčšinu, ktorá by mohla podporiť prípadnú iniciatívu OSN na zriadenie osobitného tribunálu; zdôrazňuje, že v rámci tohto úsilia majú význam aj ďalšie medzinárodné fóra vrátane Rady Európy, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a G7;
7. podporuje odporúčanie Valného zhromaždenia OSN ako prvý krok k vytvoreniu medzinárodného registra škôd členskými štátmi OSN v spolupráci s Ukrajinou, ktorý by slúžil ako záznam (v podobe dokumentov) dôkazov a informácií o nárokoch týkajúcich sa škody, straty alebo ujmy, ktorú utrpeli všetky dotknuté fyzické a právnické osoby, a dlhodobých, rozsiahlych a vážnych škôd na životnom prostredí a klíme, ako aj pre Ukrajinu, ktoré boli spôsobené nezákonným konaním Ruskej federácie na Ukrajine alebo proti nej, ako aj podporovať a koordinovať zhromažďovanie dôkazov;
8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v spolupráci s Ukrajinou poskytli akémukoľvek budúcemu tribunálu, ktorý sa bude zaoberať zločinom agresie proti Ukrajine, a uvedenému medzinárodnému registru škôd všetku potrebnú finančnú a praktickú podporu, a to aj s okamžitými právnymi a technickými prípravnými prácami na zriadenie takéhoto tribunálu;
9. vyzýva Komisiu, Radu a členské štáty, ako aj ich partnerov a spojencov, aby diskutovali o právnych možnostiach využitia štátneho majetku Ruska ako prostriedku odškodnenia za porušenie medzinárodného práva, ktorého sa Rusko dopustilo na Ukrajine, a to aj prípadne zbavením takéhoto majetku zvrchovanej imunity alebo obmedzením takejto ochrany z dôvodu hrubej povahy týchto porušení;
10. opakuje svoju plnú podporu práci Medzinárodného trestného súdu v tom, ako pomáha ukončiť beztrestnosť páchatel'ov najzávažnejších medzinárodných trestných činov;
11. vyzýva EÚ, aby prijala spoločnú pozíciu k zločinu agresie a v tejto súvislosti k zmenám z Kampaly týkajúcich sa Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu; vyzýva Bulharsko, Dánsko, Francúzsko, Grécko, Maďarsko a Rumunsko, aby prijali a ratifikovali zmeny z Kampaly;
12. trvá na tom, že páchatelia vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti a prípadnej genocídy alebo skutkov s genocídnym úmyslom, ako aj zodpovední vládni predstavitelia a vojenský velitelia musia niesť zodpovednosť; vyjadruje plnú podporu vyšetrovaniu, ktoré v súčasnosti vedie Medzinárodný trestný súd, a vyzýva členské štáty, aby na tento účel s ním účinnejšie spolupracovali; naliehavo vyzýva Ukrajinu, aby ratifikovala Rímsky štatút a jeho zmeny a formálne sa stala členom Medzinárodného trestného súdu;
13. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, vládam a parlamentom členských štátov, Rade Európy, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, prezidentovi, vláde a Verchovnej rade Ukrajiny a prezidentovi, vláde a parlamentu Ruskej federácie.

